

Zijn uw versnellingen in orde?

Haast staat bij ons slecht te boek. De wereld staat in het teken van de haast, zij is haastig van geest, haastig in haar woorden, haastig tot toorn, maar die gelooften haasten niet. Deze laatste tekst zou als wandversiering in onze consistoriën en bestuurskamers gansch niet ongepast zijn. Zelfs te midden van het razend tempo der wereldgebeurtenissen hebben wij ons type weten te bewaren, het type van den ouden scheepsjager, sjokkend langs den onderdijk, met de goudbekroonde lijfspreuk: langzaam aan, dan breekt het lijntje niet!

Deze beschouwing is nochtans minder schriftuurlijk gefundeerd en dit type is geenszins zoozeer het standaardtype der heiligen, als wij wel eens meenen. O zeker, dat er een ijdele en een booze haast is, dat is openbaar voor een ieder, die oogen heeft en de Schrift bevestigt dat op menige bladzijde. Ook in ons levensboek staat menige bladzijde, waarvan wij met schaamte moeten erkennen: ik zeide in mijn haasten... O, wat een stomme en zondige dingen heb ik in mijn haasten gezegd en geschreven! Maar dat is geen reden om in een fauteuil neer te zinken, de handen over den buik te vouwen en de wijsheid te debiteeren, dat kalmt alleen ons reddend kan. In dat boekje kunnen wij met menig boekje zitten, maar nooit met Het Boek, want dat spreekt ons van heel andere dingen.

De Bijbel spreekt ons van een God, Die haast. Wij spreken zeer gaarne over het proces, dit woord is ons dierbaar. Hoewel niet Bijbelsch van oorsprong, is het wel zoo ongeveer gecanoniseerd. Het is ook een echt genoeglijk woord; een mensch kan er waarlijk vrede bij hebben. Het proces van de wereldgeschiedenis ontwikkelt zich zoo geleidelijk aan naar allerlei wetten en het is erg onvoorzichtig om daar met ruwe hand in te grijpen. Maar de Bijbel spreekt van God, Die haast om een zaak te doen. De malen, dat de Schrift van een haastig verderf spreekt en daaraan de sirene-stoot paart haast u om uws levens wil! ze zijn bijna niet te tellen. Ook gewagen sommigen van wat zij noemen het kerkelijk proces, dat moet uitzieken en doorzeken en vooral zijn tijd moet hebben. Nu zulke mannen staan er ook in den Bijbel, die zoo de kerkelijke zaken bekeken hebben. Joas gaf het bevel dat de dienstknechten Gods zich zouden haasten bij de reformatie van den Tempel, maar de Levieten haastten zich niet, lezen wij (2 Kron. 24:5). Die mannen hebben misschien ook wijsgeerig gepraat over het proces dat zijn tijd moet hebben, maar de Heilige Geest heeft hen aan de kaak gesteld voor het oog van de kerk aller tijden. Het proces der bekering — zie daar een ander, veel geliefd hoofdstuk uit het boek onzer gerijpte levenswijsheid. Dit schoone kapittel komt ons allen te pas. De Enge Poort wordt zoo feitelijk vervangen door de Lange Baan!

Maar Jezus zegt tot Zacharië: Haast u en kom af! Hij roept het ons toe: Haast u om uws levenswil, gij, die slaapt in den top van den mast! Dat komt, omdat de Schrift ten volle kent de realiteit van Gods Toorn, zoodat Mozes Aäron als het ware toeschreeuwt: Neem het wierookvat en doe haastelijk verzoening over de vergadering, want een groote toorn is ontbrand. (Num. 16:46).

Ik sla het boek onzer Stichtelijke Uren nog elders op, bij het stuk over de Heiligmaking. Ook hier voelen wij ons welgemoed bij de overweging, dat deze een proces is en dat het kleine beginsel zich zeer bedaard en geleidelijk ontwikkelt. In deze overwegingen vergeten wij de ernstige waarschuwing van den Heiland, dat wij haastelijk welgezind moeten zijn jegens onze wederpartij en den herhaalden raad van Salomo dat wij ons in allerlei moeten redden uit de strikken, die verwikkelingen, waarin wij ter kwader ure geraakt zijn. O, als wij zulke raadgevingen eens zoo ernstig namen als de Waarachtige God ze ons heeft gegeven, als er eens een geloovig haasten kwam, wat zou er een rijke vrucht van gezien worden in het persoonlijk en kerkelijk leven. De zoon zou niet ondergaan over onze toornigheid!

O, de Bijbel is dikwijls zoo anders, dan wij hem lezen en God anders, dan wij ons Hem voorstellen. God haast zich om de zaak te doen. De Geest kwam haastelijk ter neder op den Pinksterdag. De Heiland houdt niet op Zijn Bruid te troosten: Zie, ik kom haastelijk! David ging niet met looden schreden op Goliath af, maar hij haastte zich. Gaat haastelijk heen! zo zette de Engel bij het graf de vrouwen aan tot de evangelieverkondiging. Zijn uw versnellingen in orde? Laat het onze betuiging zijn: Ik heb mij GEHAAST om uw geboden te onderhouden. En Gij, o Heere, HAAST U TOT MIJN HULP!

N. B.

De zaken, die ter Synode te behandelen zijn, zijn zaken der kerken. Daarom moeten daarin ook zooveel dit kan, de kerken zelve handelen. En daarvoor is noodig, dat die kerken tevoren kennis hebben van wat ter Synode in bespreking zal komen en beslist moet worden, en wel zoo spoedig mogelijk en vroeg genoeg, opdat zij ook gelegenheid hebben er door behoorlijke samenspreking zich een denkbeeld over te vormen.

S. GREIJANUS.

De E. van Halsema over Prof. Dr K. Schilder.

In „De Wachter“ (Amerikaansch) van 31 Januari j.l. schrijft De E. van Halsema nog weer over Prof. Dr K. Schilder, ditmaal onder het hoofd: Het Schildersatelier. Hij schrijft dan o.m.: „Wij zijn op een atelier geweest... Als ik het hier nu over een atelier heb, zoude ge het haast wel kunnen raden, dat het een schildersatelier geweest moet zijn. De kolommen hebben zich immers in de laatste weken bezig gehouden met schilderachtige tafereelen, schilderstukjes, of ook schilderstukken. Daarbij past alleszins iets over een bezoek aan het atelier van den schilder. Nu, dat is mogelijk geworden, doordat Dr K. Schilder zoo vriendelijk was een vijf en twintig schildersgezellen toe te laten in zijn atelier, aan den avond van den 17den Januari, waar we van meer nabij den man van het penseel aan het werk konden zien.“

Ik laat dus dit stukje nog volgen.

Ofschoon het vooreerst het laatste zal zijn.

Want Dr Schilder is naar het Westen getrokken en bevindt zich nu in Michigan.

Wat we dan op het atelier hebben gezien?”

De E. van Halsema zegt dan, dat het hoofdatelier te Kampen is, en schrijft daarna wat over rooken, om vervolgens te zeggen:

„Hier was een broeder onder de broederen. De professorale toga werd verwisseld met den ateliersjas. We gevoelden iets van wat een predikant uit Nederland ons onlangs schreef, dat Dr Schilder in zijn persoonlijke omgang is „de meest charmante persoonlijkheid, die men zich denken kan“.

Hier was een man met, en nu haal ik weer aan, „een rijken geest en een trouw hart, dat onvoorwaardelijk de Gereformeerde Belijdenis liefheeft en daarvoor op de brek staat als geen ander“. Hij had het over de algemeene genade. Op verzoek der predikanten had hij zich bereid verklaard daarover een korte inleiding te geven. Hij bezag de historie, trok lijnen, waardeerde, critiseerde en corrigeerde. Vragen beantwoordde hij in bijzonderheden en gebruikte deze om zijn standpunt nader te ontwikkelen.

Wat dat standpunt is!

Daarover laat ik me nu maar niet verder uit.

Anders had Dr Schilder hier wel in het Oosten kunnen blijven en had ik door middel van enkele atelierbezoeken een en ander den lezers kunnen vertellen over hetgeen ik had opgedaan.

Maar dat had niemand kunnen bevredigen.

Dr Schilder reist nu westwaarts.

Ga hem hooren, als ge kunt.

Vragen beantwoordt hij gaarne.

Al zal hij ook niet steeds te vinden zijn op het schildersatelier.“

S. GREIJANUS.

Hulp opleiding predikant Argentinië.

Met dankbaarheid mogen we ook deze week weer een gift voor dit fonds verantwoorden. Ze bedroeg f 1,-, en was afkomstig van N. N. te Staphorst. We blijven dus „nog in den hand van voorheen“! Prof. Schilder heeft als gironummer 127278.

L. DOEKES.

De Groote Catechismus van Zacharias Ursinus. (XXIII.)

221. Maar daar uw geloof zoo slaun¹⁴⁾ is, hoe weet gij, dat gij daardoor gerechtevaardigd wordt?

Omdat God allen in genade aanneemt, die met het ware geloof voorzien zijn, hoe zwak het ook wezen moge; en (omdat) Hij het werk, dat Hij in hen begonnen heeft, voltooit.

222. Maar vannaar weet gij, dat uw geloof het ware is, en niet veeleer het historisch geloof, of een inbeelding¹⁵⁾?

Ten eerste, omdat ik in mijn hart dit getuigenis des H. Geestes gevoel, dat ik de aangeboden genade Gods in Christus ernstig begeer en aanneem, en dat ik van geen ding meer afschuw heb, dan van deze allergrootste zonde, welke is: in Christus niet-geloooven, en dat ik derhalve tot de kinderen Gods behoort.

Ten tweede, omdat ik gevoel, dat de ware bekering tot God in mij begonnen is.

223. Hoe verkrijgen en behouden wij dus de genade des Heiligen Geestes, om Gods verbond te houden¹⁶⁾?

Wanneer wij haar (n.l. die genade des H. Geestes) ernstig en aanhoudend van God vragen; Gods Woord naarstig bestudeeren; de Sacramenten naar de Goddelijke instelling gebruiken; en ons toeleggen op de heilichheid des levens.

Van de aanroeping Gods.

224. Waarom is de aanroeping Gods voor de Christenen noodig?

Ten eerste, omdat zij behoort tot de voornaamste diensten Gods¹⁷⁾, die het verbond der genade van ons vordert.

Ten tweede, omdat dit de weg is, langs welke God wil, dat de uitverkorenen verkrijgen en behouden, zoowel de genade, die zij noodig hebben om Gods verbond

14) languida.

15) opinioem.

16) gratiam ad fœdus Dei servandum.

17) est inter principios cultus Dei. Cultus = vereering, huldeling, huldeblijk, dienst.

te houden (of te bewaren), als alle Zijn overige weldaden.

Ten derde, omdat zij een getuigenis (bewijs) van Gods verbond in hun harten is.

Want die God op de rechte wijze aanroepen, zijn met den Geest der aanneming tot kinderen begiftigd en door verkiezing in Gods verbond opgenomen¹⁸⁾.

225. Welke is de ware aanroeping van God?

Het is een brandend verlangen der ziel, waardoor wij van God alléén, om Christus' wil, geestelijke en stoffelijke gaven, volgens Zijn eigen bevel en beloften, vragen en verwachten; of ook, het is voor de ontvangen weldaden God dankzeggen.

226. Waarom moet men God alléén aanroepen?

Omdat Hij alléén voor allen de Bron en Eerste Oorzaak van alle goed is; en omdat allen te verhooren en te helpen, die Hem uit alle plaatsen aanroepen, alléén in het bereik staat van den almachtigen God.

227. Is het dan niet geoorloofd ook van menschen iets te verzoeken?

Dat mag wel; maar alléén die dingen, die door hen kunnen verleend worden, en van hen, die in leven zijn, en als van werktuigen der Goddelijke goedgunstigheid jegens ons.

R.

G. B.

18) et in fœdus Dei cooptati.

Van speler tot speelbal.

Niels Hald, door Thomas Olesen Løkken. Uitg. Bosch & Keuning N.V., Baarn.

In plaats van met een groot verzamelwerk, begint de nieuwe „Opgang“-serie met een roman in drie deelen, een uit het Deensch vertaalde trilogie, die speelt in de jaren om den wereldoorlog.

De lijvige roman schijnt in dezen gejaagden tijd het kort verhaal, met zijn sterke spanning, geheel te verdringen. Het verlangen naar romantiek is blijven leven, ondanks het mechanisatie-proces. Binnen- en buitenlandsche auteurs behoeven niet bevreesd te zijn, dat de omvang van hun werken de lezers zal afschrikken.

De groote opgang die de bekende Noorsche trilogie van Gulbrandsen maakte, heeft duidelijk bewezen, dat het buitenlandsche aspect een bijzondere aantrekkingskracht kan hebben. Elke vergelijking gaat mank, maar naar beide zijden scheef zou loopen een vergelijking tussen den Noorschen boer Dag en den Deenschen boer Hald. Het eenige punt van overeenkomst is hun Noordelijke herkomst. De Deensche roman kan voor ons geen effect maken met grootsche millieu-teekening, daar het bijna vlakke land weinig verschilt van het onze. Om zijn innerlijke kwaliteiten alleen moet het boek een vertaling waard zijn. Niet de prijs, noch de aardige uitgave, maar de inhoud moet voorop staan.

Het eerste deel, genoemd naar den hoofdpersoon, beeldt uit diens droom en de pogingen hem te verwezenlijken. De stoere werker, die zijn eigen boerderij heeft opgewerkt, voelt dat hij een grooter arbeidssterren moet zoeken voor zijn sterk opbruizende energie. Als hij van een hoogte af het omringende, onbebouwde land overziet, aanschouwt zijn verbeelding een bloeiende landstreek, een vroolijk dorp, bewoond door nijvere boeren. Die droom laat hem niet meer los. Daarvoor wil hij alles opofferen: eigen bezit en de rust van het huiselijk geluk, om het eenmaal vermenigvuldigd terug te ontvangen.

Steeds vindt hij op zijn weg naar het ideaal zijn vrouw tegenover zich. Zij begrijpt hem niet, ziet als egoïsme en eerbucht, wat hij als altruïsme zich denkt. Een eindweegs gaat zij met zijn plan mee, als hij een groot grondbezit zich weet aan te schaffen, omdat zij hoopt, dat zijn werkklust zich daarin bot kan vieren en zij hem voor gezin en huis kan behouden.

De restauratie van het oude huis en de kostbare bouw van den nieuwen toren vormen het hoogtepunt van zijn uiterlijk slagen. De hulde die landeigenaars, bankiers en journalisten hem brengen op het inwijdingsfeest, lijft hem in bij den kring der maatschappelijk geslaagden, zoodat zijn eigen drank op de arbeiders, die door hun zweet hem deden winnen, wat hij nu viert, als een hoon klinkt. Zijn droom lijkt wel verwezenlijkt, het resultaat van zijn werken lijkt een geobjecliveerd sprookje, maar de zorg die er onder schuilt, ziet slechts hij. Het verkregene moet gehandhaafd worden in een strijd met het leven. En in dien strijd komt hij alleen te staan. Om het landgoed te behouden, moet hij het zelf verwaarlozen. Zijn vrouw en zijn onderhoorigen begrijpen hem niet, raken vervreemd van hem, gaan hem ten deele haten. Zij zien in zijn handel en speculatie slechts een poging tot vergrooting van zijn bezit, ten koste van hen. Zij weten niet, dat het moet, om ondergang van hen allen te voorkomen.

Niels Hald strijdt alleen, om buiten zijn verstofelijkt droom, ook het geluk te bereiken van het rustig genieten. Hij strijdt met het leven om het leven en doet dit consequent. Drank, kaartspel,